

Schriftelijke vragen Statenfractie PvdA

Onderwerp: Financiële Positie Brabantse gemeenten

11-8-2020

Geacht College,

De provincie is verantwoordelijk voor het financieel toezicht op de Brabantse gemeenten. Onze fractie ontvangt veel signalen over toenemende kosten die gemeenten maken door de Covid-19 crisis. Gemeenten geven meer uit aan bestrijding van de crisis en mitigatie van de effecten, terwijl de tegemoetkoming van de Rijksoverheid veelal ongewis is. Ook houden veel gemeenten rekening met verminderde inkomsten (bv. belastingen en leges), die mogelijk lang zullen aanhouden.

De Covid-19 crisis komt bovenop een aantal ontwikkelingen die al een flinke impact hadden op de begroting voor 2021 en verder van de Brabantse gemeenten. De herverdeling van het gemeentefonds pakt voor veel Brabantse gemeenten negatief uit, terwijl ook de zorgkosten in veel gemeenten blijven oplopen. Dit aangevuld met andere wettelijke- en maatschappelijke ontwikkelingen (o.a. Omgevingswet, klimaat, stikstof, inburgering) die extra inzet van de gemeenten vergen. In sommige gemeenten zijn er daardoor al stevige bezuinigingen getroffen.

Het is vanuit financieel toezicht belangrijk om te weten wat deze ontwikkelingen doen met de financiële situatie van de Brabantse gemeenten. Aangezien de provincie financieel toezicht houdt en inzicht heeft in de financiële situatie van alle Brabantse gemeenten zijn wij benieuwd wat de meest actuele analyse (bv. op basis van perspectiefnota's/bestuursrapportages) van het provinciebestuur is over de financiële positie van de Brabantse gemeenten.

De PvdA-fractie heeft de volgende vragen aan uw College:

1. Heeft u een recent inzicht in de financiële situatie alle Brabantse gemeenten, bv. voortkomend uit de door gemeenteraden vastgestelde voorjaarsnota's/perspectiefnota's/bestuursrapportage? Wat is uw algemene visie op de financiële situatie van de Brabantse gemeenten?
2. Beschikken alle Brabantse gemeenten over een sluitende begroting voor 2021?
3. Beschikken alle Brabantse gemeenten over een meerjarig sluitende begroting in de periode 2021-2024?
4. Wat is uw visie op het daadwerkelijke effect van de Covid-19 crisis op de algemene uitkering van de Rijksoverheid (inkomstenkant) en uitgavekant (kosten aan bestrijding en mitigatie effecten Covid-19) op de financiële positie van de Brabantse gemeenten?
5. Hoe kijkt u aan tegen een incidenteel niet sluitende gemeentebegroting voor korte termijn (2020 en eventueel 2021) als gevolg van de Covid-19 crisis? Is hierop de normale escalatieladder vanuit het intergemeentelijk toezicht van toepassing?
6. Bent u het met de PvdA-fractie eens dat incidentele tekorten door de Covid-19 crisis in principe geen structurele bezuinigingen bij gemeenten tot gevolg dienen te hebben?

7. Hebben gemeenten de mogelijkheid om in 2020 en 2021 tekorten door de Covid-19 crisis op te vangen door inzet van de algemene reserve (dus geen sluitende begroting) danwel door hiervoor op de kapitaalmarkt leningen af te sluiten? Kan de provincie een rol spelen in het financieren (lees: niet subsidiëren) van deze incidentele tekorten?
8. Wat is uw analyse (vanuit het perspectief van financieel toezicht op gemeenten, dus geen kwalitatief oordeel) over de ontwikkeling van de zorgkosten die gemeenten in 2020 en verder maken?
9. Op welke wijze gaan de Brabantse gemeenten in zijn algemeenheid om met het opnemen in de begroting voor 2021 ev. van de effecten van de herverdeling van het gemeentefonds?
10. Op welke wijze dienen de Brabantse gemeenten naar uw oordeel om te gaan met het opnemen in de begroting voor 2021 ev. van effecten van de herverdeling van het gemeentefonds?

Met hartelijke groet,

Stijn Smeulders

Martijn de Kort